L. 4. Kraków, dnia 10 kwietnia 1902. Rocznik XXIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

REGULAMIN

obowiązujący

przy wyborach członków Rady miasta Krakowa,

uchwalony na posiedzeniu Rady miejskiej w dniu 6 marca 1902.

I. Czynności przygotowawcze.

§ 1. Prezydent miasta będzie dokonywał czynności przygotowawczych wyborczych.

§ 2. W celu dokładnego zestawienia list wyborczych imię i nazwisko każdego wyborcy, z oznaczeniem tytułu jego uprawnienia jako wyborcy, wpisanem będzie na oddzielnej kartce. Każde koło wyborcze (§ 29 statutu m. Krakowa) otrzyma kartki, o ile będzie można, odmiennego koloru.

Rejestr ten kartkowy ułożony będzie alfabetycznie, a każda litera alfabetu przechowaną będzie w oddzielnych kartonach.

§ 3. Czynności przygotowawcze do wyborów Rady miasta, zwykle co lat trzy się odbywających, rozpocząć należy w ciągu miesiąca stycznia roku wyborczego przez zażądanie od władz podatkowych oraz władz właściwych miejscowych wykazu osób, mających prawo głosowania przy wyborach do Rady miasta.

§ 4. W ciągu miesiąca marca roku wyborczego Prezydent przedkłada Radzie miasta wykaz radców miejskich, ustępujących z powodu ukończonego sześcioletniego urzędowania, oraz radców, w ciągu ostatniego trzechlecia do pełnienia obowiązków przez Radę miasta przyzwanych (§§ 18, 45 statutu).

§ 5.*) *Celem dopełnienia wyborów będą podzieleni wyborcy na trzy koła wyborcze:*

w pierwszem mieścić się będą wyborcy wymienieni w § 19 pod literami a, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, statutu;

w drugiem właściciele lub dożywotnicy nieruchomości, o których mówi § 19 pod lit. n, statutu;

w trzeciem wyborcy wymienieni w § 19 pod literami o, i p, statutu (§ 29 statutu).

§ 6. *Każdy wyborca ma tylko jeden głos, i to w tem kole wyborczem, w którego spisie zamieszczonym będzie.*

Zasadą do tego zamieszczenia jest główne zatrudnienie wyborcy.

I tak np.: kupcy, rękodzielnicy, lekarze praktykujący, którzy zarazem są posiadaczami realności, winni być zamieszczeni: pierwsi w kole trzeciem, ostatni zaś w kole pierwszem.

Wolno jednak każdemu wyborcy, mającemu prawo głosowania i w innem kole wyborczem, przenieść się do tego koła w drodze reklamacyi (§ 33 statutu).

Prawo wyboru radców miejskich służy członkom gminy także w tym razie, gdy mieszkają po za obszarem gminy miasta Krakowa.

§ 7. Spis, a następnie lista wyborcza **koła I.** zestawioną będzie w porządku alfabetycznym i zamieszczeni w niej będą bez różnicy płci:

a) *obywatele honorowi miasta Krakowa;*

b) *duchowni świeccy wszystkich wyznań chrześcijańskich, rabini i kaznodzieje izraeliccy;*

c) *klasztory i zgromadzenia duchowne męskie i żeńskie;*

d) *urzędnicy dworu, państwa, kraju, powiatu, gminy i zakładów publicznych tak czynni, jak i w stanie spoczynku będący;*

e) *oficerowie i do wojskowości należące osoby z tytułem oficerskim, jeżeli się znajdują w stanie nieczynnym, w stanie stałego spoczynku, lub jeśli z zastrzeżeniem charakteru wojskowego dymisyę wzięli;*

f) *przełożeni, profesorowie i nauczyciele wszystkich zakładów naukowych, utrzymywanych kosztem państwa, kraju lub gminy, tudzież osoby posiadające kwalifikacyę do nauczania w szkołach publicznych;*

g) *adwokaci, notaryusze, doktorowie wszystkich wydziałów i magistrowie chirurgii;*

h) *technicy, którzy studya swoje na jednej z wyższych szkół technicznych austryackich ukończyli i tamże egzamin dyplomowy lub egzaminy państwowe z dobrym skutkiem złożyli;*

i) *magistrowie farmacyi;*

k) *prawnicy, którzy złożyli wszystkie teoretyczne egzamina państwowe;*

l) *odpowiedzialni redaktorowie pism czasowych treści politycznej lub naukowej;*

m) *ci, którzy w mieście Krakowie opłacają tytułem podatku osobisto-dochodowego, pensyjnego lub rentowego, osobno lub razem wziąwszy, najmniej 32 K. rocznie (nie licząc dodatków)* (§ 19 statutu).

§ 8. W spisie, a następnie w liście wyborczej **koła II.** zamieszczeni będą *właściciele i dożywotnicy nieruchomości odziedziczonych, lub przynajmniej od roku nabytych,*

*) Osnowa, drukowana kursywą, wyjęta jest ze statutu miasta Krakowa z dnia 6 października 1901, Nr. 108 Dz. u. kr.

którzy tytułem podatku gruntowego, domowo-czynszowego, lub 5% podatku od budynków, uwolnionych od opłaty podatku domowo-czynszowego, płacą najmniej 12 Koron (nie licząc dodatków) (§ 19 lit. *n* i § 29 statutu).

Współwłaściciele i współdożywotnicy nieruchomości mają być z imienia i nazwiska wymienieni, oraz uwidocznioną będzie liczebnie część współwłasności, a względnie współdożywocia.

Dopóki rzecz nieruchoma jest pod dożywociem, prawo głosowania jej właściciela jest w zawieszeniu (§ 21 statutu).

§ 9. Podatek domowo-czynszowy, a przy realnościach, od takowego czasowo uwolnionych, 5% podatek z § 7 ustawy z dnia 9 lutego 1882, Nr. 17 Dz. u. p., tudzież podatek gruntowy, przez każdego wyborcę opłacane, mają być razem zliczone, nie licząc dodatków, a każdy wyborca wedle ogólnej należytości podatkowej będzie zamieszczony na liście wyborczej.

§ 10. W spisie, a następnie w liście wyborczej **koła III.** zamieszczeni będą:

a) *ci, którzy w obrębie miasta prowadzą przedsiębiorstwo lub zatrudnienie, powszechnemu podatkowi zarobkowemu podlegające, jeśli za ostatni okres wymiarowy tytułem powszechnego podatku zarobkowego najmniej 10 Koron (bez dodatków) płacić mają;*

b) *przedsiębiorstwa, obowiązane do publicznego składania rachunków, jeśli od roku tytułem podatku zarobkowego (bez dodatków) najmniej kwotę 300 Koron opłacają* (§ 19 lit. *o)* i *p)* statutu).

§ 11. *Koło drugie podzielone będzie na dwa oddziały według wysokości podatku. W tym celu należy ułożyć spis wyborców w porządku wysokości wymierzonego im na rok ostatni podatku domowo-czynszowego, gruntowego i 5% podatku od budynków, uwolnionych od podatku domowo-czynszowego, poczynając od najwyżej, a kończąc na najniżej opodatkowanych.*

Policzenie podatków ma być dokonane w myśl przepisu § 9 regulaminu.

Suma podatku tak uporządkowanego podzieloną będzie na dwie połowy; wyborcy, w pierwszej połowie ogólnej sumy podatkowej umieszczeni, stanowić będą pierwszy oddział, zaś należący do drugiej połowy drugi oddział drugiego koła (§ 30 statutu).

W razie, gdyby okazało się, że połowa z podziału wyżej opodatkowanych kończy się na kilku wyborcach, jednakową kwotę podatkową rocznie opłacających, Prezydent miasta na posiedzeniu Magistratu, przed wystawieniem spisów wyborczych, dokona losowania między wyborcami, jednakową kwotę podatkową opłacającymi. Wylosowani zamieszczeni będą w spisie wyżej opodatkowanych. Protokół losowania dołączyć należy do listy wyborczej wyżej opodatkowanych.

Koło trzecie podzielone będzie na trzy oddziały.

Oddział pierwszy obejmować będzie wyborców, wymienionych w § 19 pod lit. p), *tudzież z wyborców, wymienionych w § 19 pod lit.* o), *te osoby, które przy ostatnim rozkładzie podatku zarobkowego powszechnego zaliczone zostały do I. i II. klasy opodatkowanych.*

Oddział drugi obejmować będzie z wyborców, wymienionych w § 19 pod lit. o), *te osoby, które są rękodzielnikami, posiadającymi kartę przemysłową na samoistnie prowadzony przemysł rękodzielniczy, o ile nie należą do oddziału pierwszego trzeciego koła.*

Oddział trzeci obejmować będzie resztę wyborców, wymienionych w § 19 pod lit. o), *nie zaliczonych ani do pierwszego, ani do drugiego oddziału tego koła* (§ 30 statutu).

§ 12. *Spisy wyborców sporządzane będą według wyżej wymienionych kół wyborczych, i to w kole pierwszem w porządku alfabetycznym, w kole drugiem i trzeciem zaś w porządku wysokości podatku.*

Dla każdego oddziału wyborczego koła trzeciego ułożony będzie odrębny spis wyborców.

Spisy obejmować będą imiona i nazwiska wyborców (§ 30), tytuł, na którym się ich prawo głosowania opiera; a w szczególności w kole drugiem wymienienie realności, numeru, ulicy i dzielnicy miasta; zaś w kole trzeciem wymienienie rodzaju zatrudnienia lub przedsiębiorstwa zarobkowego; w kole drugiem i trzeciem ma być uwidocznioną obok każdego wyborcy cyfra podatkowa (§ 32 statutu); w kole pierwszem ma być uwidoczniona cyfra podatkowa obok wyborcy, głosującego na podstawie § 19 lit. *m)* statutu.

§ 13. Jeżeli wskutek reklamacyj nastąpi zmiana łącznej sumy podatków, opłacanych w kole drugiem, Magistrat przeprowadzi ponowny podział tego koła, a to po myśli § 11 regulaminu.

§ 14. *Przynajmniej na 6 tygodni przed rozpoczęciem wyborów mają być spisy wyborców,* ułożone według przepisu § 12 regulaminu, *w urzędzie miejskim do przejrzenia wystawione, a w ogłoszeniu o tem wyznaczony będzie termin dni 14 do wniesienia reklamacyi przeciw tym spisom.*

Oprócz powyższych spisów przygotowanym będzie ogólny alfabetyczny spis wszystkich osób, do głosowania uprawnionych, z oznaczeniem koła i oddziału, w którym głosują.

O reklamacyach, które w tym terminie wniesione zostaną, rozstrzyga ostatecznie w dniach 8 komisya, przez Radę miejską z jej grona do tego wybrana, i ogłosi uchwałę swoją przybiciem w Magistracie, a to w miejscu, do obwieszczeń urzędowych przeznaczonem.

Stosownie do zapadłych orzeczeń, od których niema odwołania, nastąpi niezwłocznie sprostowanie spisu wyborców. Sprostowane spisy te są podstawą do ułożenia listy wyborczej dla każdego koła, względnie oddziału wyborczego. *Lista tak sprostowana jest podstawą wszelkich wyborów aż do prawomocnego sporządzenia nowej listy* (§ 34 statutu).

II. Czynności po uchwałach komisyi reklamacyjnej i po sprostowaniu listy wyborców aż do dnia, wybór poprzedzającego.

§ 15. *Prezydent miasta Krakowa, jako naczelnik Gminy, rozpisuje wybory przynajmniej na ośm dni przed ich rozpoczęciem, a w ogłoszeniu oznaczy czas i miejsce wyborów. Równocześnie zawiadamia o tem polityczną władzę krajową i Wydział krajowy* (§ 35 statutu).

§ 16. *Po ogłoszeniu wyborów należy doręczyć wyborcom karty legitymacyjne,* karty głosowania i koperty urzędowe *do rąk własnych za potwierdzeniem odbioru* (§§ 35 i 36 statutu).

§ 17. Karty legitymacyjne wraz z kartami głosowania i kopertami urzędowemi doręczać należy przez przysięgłych woźnych lub pachołków Magistratu za recepisem, albo pocztą, również za recepisem. Wyborcom, zamieszkałym po za miastem Krakowem, doręczać należy pocztą lub za pośrednictwem zwierzchności gminnej. Kartę

legitymacyjną, opiewającą na imię kilku współwłaścicieli (współdożywotników), doręczyć należy wymienionemu na pierwszem miejscu, zaś karty legitymacyjne, opiewające na imię korporacyi, stowarzyszeń lub spółek handlowych, doręczyć należy osobom, które je prawnie zastępują.

§ 18. Termina wyborów w ten sposób wyznaczyć należy, aby w jednym dniu głosowali tylko wyborcy jednego koła wyborczego, a względnie oddziału. Porządek wyboru wyznaczyć należy w ten sposób, aby głosowali:

naprzód 1) wyborcy oddziału 1-go koła III., dalej
2) „ „ 2-go „ III., następnie
3) „ „ 3-go „ III.
4) „ „ 1-go „ II.,
5) „ „ 2-go „ II., nakoniec
6) koło I-sze.

Przynajmniej jednodniowa przerwa oddzielać będzie dni wyborcze powyższych kół i oddziałów. W soboty, niedziele lub uroczyste święta, tak chrześcijańskie, jak i izraelickie, wybory odbywać się nie będą.

Nowe wybory należy ukończyć na sześć tygodni przed skończeniem kadencyi (§ 46 statutu).

§ 19. W oddziale 2-gim koła II., dalej w oddziałach 2-gim i 3-cim koła III., jak niemniej w kole I., na każdych 500 wyborców należy wyznaczyć ile możności oddzielny lokal i oddzielną komisyę (sekcyę) wyborczą.

Wybór w tych sekcyach i lokalach, jako do jednego koła, względnie do jednego oddziału koła należących, odbędzie się zawsze w jednym i tym samym dniu.

§ 20. W ogłoszeniu wyborczem należy wymienić członków komisyi, przez Radę miasta wyznaczonych, oznaczyć dzień i godzinę rozpoczęcia, oraz godzinę ukończenia wyboru, dalej podać do wiadomości publicznej przepisy statutu o wyjęciu i wykluczeniu od obieralności (§§ 23, 27 i 28 statutu miasta), a zarazem zwrócić uwagę wyborców, że nadużycia przy wyborach podlegają odpowiedzialności sądowo-karnej w myśl §§ 8, 239 ustawy karnej z dnia 29 maja 1852, Nr. 117 Dz. u. p., i art. VI. ustawy z dnia 19 grudnia 1862, Nr. 8 Dz. u. p. z r. 1863.

III. Komisye wyborcze i postępowanie przy akcie wyborczym.

§ 21. Dla każdego koła wyborczego, względnie oddziału lub sekcyi wyborczej koła, ustanowioną będzie oddzielna komisya wyborcza, składająca się:

a) z trzech radców miejskich, przez Radę miasta do tego wyznaczonych, oraz

b) z dwóch członków z grona wyborców, bez względu na ilość osób w sali wyborczej obecnych, przez wyż delegowanych radców zaproszonych.

Ustanowiona w ten sposób komisya wybiera z pośród siebie przewodniczącego, a to zwykłą większością głosów; w razie równości głosów rozstrzyga los, wyciągnięty przez przydzielonego komisyi urzędnika Magistratu (§ 23).

§ 22. Komisya wyborcza:

a) czuwa nad legalnością wyboru;

b) orzeka: o wszelkich zarzutach, podniesionych przeciw tożsamości głosującego;

c) o ważności lub nieważności oddanych głosów, pełnomocnictw lub odwołaniu tychże;

d) o zarzutach przeciw prawu wyborczemu osób, na liście zamieszczonych.

Zarzuty takie można wnosić, dopóki osoba, której zaprzeczono uprawnienia do wyboru, głosu nie oddała, i tylko wtedy, jeśli podniesiono zarzut, iż po zatwierdzeniu listy wyborczej zaszły okoliczności, pozbawiające ją prawa głosowania. Decyzya w wypadkach powyższych nastąpi natychmiast, przed przyjęciem głosów innych obecnych wyborców. Od decyzyi komisyi niema odwołania. Uchwały komisyi zapadają bezwzględną większością głosów. Przewodniczący rozstrzyga w razie równości głosów.

§ 23. Prezydent miasta przydzieli każdej komisyi urzędnika Magistratu do prowadzenia protokołu, tudzież komisarzy obwodowych i ich pomocników do sprawdzania tożsamości osób i dawania wyjaśnień.

§ 24. Akt wyborczy rozpoczyna się o godzinie 9 rano po stwierdzeniu, że urny są próżne. Głosowanie trwać ma do godziny 5 po południu, z przerwą dwugodzinną. Na czas tej przerwy urna z kartami głosowania w kopertach i złożone karty legitymacyjne będą opieczętowane pieczęciami urzędowemi i członków komisyi wyborczej, a klucz od lokalu wyborczego przez czas przerwy przechowa u siebie przewodniczący komisyi.

§ 25. Wstęp do lokalu wyborczego mają tylko wyborcy, uprawnieni do głosowania w którémkolwiek kole wyborczem.

§ 26. Przewodniczący lub przezeń wyznaczony członek komisyi odbierać będzie od wyborców karty legitymacyjne, inny zaś członek komisyi w liście wyborców uwidoczni oddanie głosu, a zarazem, o ileby w imieniu wyborcy głosował pełnomocnik lub prawny zastępca, w rubryce „uwaga“ wpisze jego imię i nazwisko, oznaczając koło, w którem przysługuje mu osobiste prawo wyborcze.

§ 27. Celem utrzymania kontroli, czy pełnomocnik lub zastępca jest wyborcą, służyć będzie komisyom wyborczym wymieniony w § 14 ustęp 2 regulaminu ogólny alfabetyczny spis wszystkich osób, do głosowania uprawnionych.

W oddzielnym zeszycie każda komisya wyborcza prowadzić będzie wykaz tych wyborców, którzy głosują jako pełnomocnicy lub zastępcy wyborców. Wykaz ten wraz z ogólnym spisem wyborców, po poprzedniem podpisaniu go przez przewodniczącego komisyi i dwóch członków, oddać należy urzędnikowi Magistratu, protokół prowadzącemu (§ 24).

§ 28. *Każdy wyborca głosuje imieniem własnem raz jeden i winien głosować osobiście* (§ 24 statutu).

Korporacye, stowarzyszenia i zakłady głosują przez zastępców prawnych lub statutami wskazanych, lub też przez pełnomocników do tego wybranych.

Klasztory i zgromadzenia duchowne męskie głosują przez swoich przełożonych lub pełnomocników, klasztory zaś i zgromadzenia duchowne żeńskie przez umocowanych do tego pełnomocników.

Współwłaściciele i współdożywotnicy nieruchomości, tudzież spółki handlowe, celem wykonania prawa głosowania mianują wspólnego pełnomocnika większością, obliczoną w stosunku do udziałów.

Niewiasty, prawo głosowania mające, głosują przez swoich mężów lub pełnomocników; ojcowie, opiekunowie i kuratorowie głosują za małoletnich i bezwłasnowolnych.

Pełnomocnik nie może zastępować więcej niż jednego wyborcę i winien wykazać się pełnomocnictwem bez stempla, *stwierdzonem podpisem dwóch świadków. Pełnomocnikami*

lub zastępcami mogą być tylko osoby, mające prawo głosowania przy wyborach do Rady miejskiej krakowskiej (§ 25 statutu).

Zastępcy lub pełnomocnicy korporacyj, stowarzyszeń i zakładów, tudzież przełożeni klasztorów i zgromadzeń duchownych męskich, mają należycie wylegitymować się, a w szczególności: zastępcy klasztorów, zgromadzeń żeńskich pełnomocnictwem, przez ordynaryat biskupi lub komisarza biskupiego uwierzytelnionem, opiekunowie lub kuratorowie dekretem opiekuńczym, względnie kuratorskim, pełnomocnicy współwłaścicieli lub współdożywotników nieruchomości pełnomocnictwem współwłaścicieli lub współdożywotników, przedstawiających większość własności wspólnego majątku lub dożywocia, obliczoną w stosunku do udziałów, a pełnomocnicy spółek handlowych pełnomocnictwem przez spółkę wystawionem, większością również obliczoną w stosunku do udziałów. Mąż wspólnie z żoną żyjący, głosując za nią, nie potrzebuje pełnomocnictwa.

Wykazy, wymienione w § 27 ustęp 2 regulaminu, służą komisyom wyborczym do kontroli, czy pełnomocnik lub zastępca nie zastępuje więcej niż jednego wyborcy.

§ 29. Przewodniczący lub wyznaczony przezeń zastępca odbiera zamknięte koperty urzędowe, zawierające karty głosowania, a przekonawszy się, że tylko jednę kopertę oddano, wkłada do urny kopertę w obecności wyborcy, przyczem baczyć należy, aby tajemnica głosowania w niczem nie była naruszoną.

§ 30. Kartki wyborcze, wypełniane na drukowanych blankietach, zawierać mają tyle nazwisk, ilu członków Rady miejskiej odnośne koło lub oddział wybiera.

W razie, gdyby głosujący większą liczbę nazwisk podał, liczeni będą tylko pierwsi z kolei aż do dopełnienia przeznaczonej cyfry. Reszta głosów oddanych jest nieważna. Każdy wyborca otrzyma z legitymacyą kartę głosowania i kopertę, w której głos oddaje, zwracając równocześnie kartę legitymacyjną. Głos ważnie tylko na urzędowej karcie głosowania i w urzędowej kopercie oddać można. Gdyby koperta zawierała więcej wypełnionych kart głosowania, wszystkie są nieważne.

Głos, dany osobie, niemającej prawa wybieralności, jest co do tej osoby nieważny (§ 36 statutu).

Tylko karty wyborcze, pieczęcią Magistratu opatrzone, są ważne.

§ 31. Legitymacyę do zastępstwa (patrz § 28) należy tylko okazać komisyi wyborczej, zaś pełnomocnictwa złożyć należy do aktu wyborczego.

Pełnomocnictwo winno opiewać szczegółowo na akt wyborczy, do którego jest przeznaczone, musi być przez wyborcę podpisane własnoręcznie i stwierdzone podpisem dwóch świadków; w razie, gdyby wyborca pisać nie umiał, powinien zamiast podpisu, znak swojej ręki wobec dwóch świadków własnoręcznie położyć, a jeden ze świadków ma nazwisko wyborcy, jako podpisujący za niego, napisać. Dodatek, że pełnomocnik pełnomocnictwo przyjmuje, jest zbyteczny. Pełnomocnictwo nie może zawierać żadnych ograniczeń lub instrukcyj.

Karty legitymacyjne zachować należy w aktach wyborczych.

§ 32. W razie uznania głosu za nieważny lub odmówienia przyjęcia głosu, komisya zamieści w protokole wyborczym zwięźle powody swego orzeczenia, zatrzymując w aktach wyborczych tak kartę legitymacyjną, jak i pełnomocnictwo lub upoważnienie.

§ 33. Z uderzeniem godziny 5 popołudniu przewodniczący komisyi zarządzi zamknięcie lokalu wyborczego, a przyjmowanie dalsze głosów ograniczy się jedynie do odebrania głosów od osób, w lokalu wyborczym już obecnych, poczem komisya przystąpi do obliczenia głosów. Wyborcy mogą być przy skrutynium obecni; — ilość ich oznacza przewodniczący komisyi wyborczej.

§ 34. O ileby koło wyborcze, a względnie oddział wyborczy głosował w kilku oddzielnych lokalach (sekcyach), z wyboru każdej sekcyi spisany będzie oddzielny protokół, poczem wobec połączonych komisyj, w sali obrad Rady miasta spisany zostanie ogólny protokół, z ewentualnem zachowaniem przepisu § 35.

§ 35. W razie równości głosów, okazującej się przy wspólnem obliczeniu kilku sekcyj jednego i tego samego koła, a względnie oddziału, rozstrzyga losowanie, przedsięwzięte przez przewodniczącego komisyi, urzędującej w sali obrad Rady miasta (§ 36 statutu).

§ 36. Po ogłoszeniu przez przewodniczącego rezultatu głosowania, przewodniczący składa do rąk Prezydenta miasta akta wyborcze, jako to: opieczętowane karty legitymacyjne, pełnomocnictwa, opieczętowane karty głosowania i opieczętowane arkusze obliczenia głosów. Lista wyborcza oraz protokół wyborczy nie będą opieczętowane. Koperty urzędowe mają być zniszczone, o ile komisya wyborcza w poszczególnych wypadkach inaczej nie uchwali.

§ 37. Po zamknięciu wyborów Prezydent ogłosi plakatami nazwiska osób wybranych i zawiadomi pisemnie o wyborze każdego wybranego, zwracając mu uwagę na postanowienie § 38 statutu, tudzież doniesie o wyniku wyborów politycznej Władzy krajowej i Wydziałowi krajowemu; spisane protokoły z wszelkimi dowodami przedłoży do wiadomości imieniem komisyj wyborczych Radzie miejskiej i ogłosi jej nazwiska osób wybranych (§ 36 ustęp 8 statutu).

§ 38. Nowo ukonstytuowana Rada miejska rozpozna akt wyboru w myśl § 40 statutu.

IV. Przepisy końcowe.

§ 39. Regulamin niniejszy wchodzi w życie z dniem uchwalenia go przez Radę miejską.

Z dniem wejścia w życie niniejszego regulaminu traci moc obowiązującą regulamin wyborczy, uchwalony w dniu 4 maja 1893 r., wraz ze zmianami, uchwalonemi w dniu 16 marca 1899 r.

STATUT EMERYTALNY

dla urzędników i sług stoł. król. miasta Krakowa,

uchwalony na posiedzeniu Rady miejskiej w dniu 3 kwietnia 1902.

A) Prawo do emerytury urzędników i sług. — Odprawa.

Nabycie prawa do emerytury.

§ 1.

Urzędnicy i słudzy gminy stoł. król. m. Krakowa, stale na posadę etatową mianowani, mają prawo do emerytury:

a) jeżeli wstępując do służby, nie przekroczyli 40-go roku życia, albo też na mocy uchwały Rady miasta uzyskali zwolnienie od tego warunku *(veniam aetatis)*;

b) jeżeli służyli na posadzie etatowej bez przerwy przynajmniej lat dziewięć (9), a następnie zostali przeniesieni w stan spoczynku stałego lub czasowego, albo też uwolnieni zostali ze służby nie na własne żądanie i bez własnego przewinienia;

c) jeżeli uiszczali przepisane opłaty emerytalne.

Wymiar emerytury.

§ 2.

Urzędnik lub sługa gminy stoł. król. m. Krakowa, uprawniony do emerytury, otrzyma:

1) po upływie dziewięciu lat służby emeryturę w wysokości 40%;

2) za każdy następny rok w ciągu dalszych sześciu lat służby po 3%;

3) za każdy dalszy rok w ciągu następnych dwudziestu jeden lat służby po 2% ostatniej płacy etatowej i poborów przy wymiarze emerytury policzalnych.

Ułamki roku, przekraczające sześć miesięcy, liczą się za rok cały.

Przy straży pożarnej należy się tytułem emerytury już po wysłużeniu lat 30 cała płaca policzalna*).

Dodatki do płacy osobiste, funkcyjne lub kwaterowe i jakiekolwiek inne emolumenta służbowe nie wliczają się przy wymierzaniu emerytury do płacy policzalnej, o ile przy ich nadaniu nie było zastrzeżone wyraźnie, że są do emerytury wliczalne.

Emerytura normalna urzędnika lub sługi gminy miasta Krakowa nie może nigdy przewyższać ostatniej płacy etatowej wraz z poborami przy wymiarze emerytury policzalnymi, ani też nie może być wymierzoną w mniejszej kwocie, jak 800 kor., a emerytura normalna sługi w mniejszej kwocie, jak 400 kor.; liczoną zaś być ma od 1-go dnia następnego miesiąca, w którym zamknięto mu płacę.

Wyjątkowe policzenie lat.

§ 3.

Przy wymiarze emerytury należy policzyć:

a) lata, spędzone nieprzerwanie w czynnej służbie gminy na stałej posadzie etatowej, licząc od dnia złożenia pierwszej przysięgi służbowej, bez względu na urlopy lub przerwy w skutek choroby;

b) czas, spędzony przez urzędnika lub sługę na ćwiczeniach broni lub służbie wojskowej, w razie ogólnej lub częściowej mobilizacyi.

Czas służby policzalny.

§ 4.

Z urzędnikami i sługami gminy stoł. król. miasta Krakowa, jeżeli staną się niezdolnymi do służby w skutek choroby, lub w skutek uszkodzenia na ciele, które nie sami rozmyślnie na siebie sprowadzili, chociażby nie wysłużyli jeszcze lat dziewięciu, a wysłużyli najmniej całych lat pięć, postępować się będzie tak, jak gdyby wysłużyli rzeczywiście lat dziewięć.

Gdyby urzędnik emerytowany powołany został do tymczasowego pełnienia urzędu, a później urząd ten stale otrzymał, wtedy mogą i lata tymczasowego sprawowania urzędu przy ponownym wymiarze emerytury być uwzględnione, jeżeli

*) Uchwała Rady m. z dnia 24 stycznia 1895 r.

otrzymawszy stały urząd, wniesie zaraz w pierwszym roku składki emerytalne od płacy, przez czas chwilowego pełnienia obowiązków pobieranej.

Urzędnik lub sługa na emeryturze zostający, do chwilowego pełnienia obowiązków powołany, pobierać będzie oprócz emerytury połowę płacy przywiązanej do urzędu, który mu tymczasowo powierzony został; jeżeli zaś otrzyma stałą posadę, wtedy ustaje wypłata emerytury, choćby nowa płaca niższą była od emerytury; jednakże przy powtórnem przejściu na spoczynek, tak lata poprzedniej, jak i ostatniej stałej służby, przy wymiarze emerytury policzone mu będą. W pierwszym razie nie będzie obowiązany opłacać składek, na utworzenie funduszu emerytalnego pobieranych.

§ 5.

Naczelnik, brandmistrze, sierżanci, nadpompierzy, pompierzy i fornale straży pożarnej, jeżeli w wykonaniu służby poniosą szkodę na zdrowiu, czyniącą ich niezdolnymi do służby w straży pożarnej, mają prawo do pełnej emerytury, bez względu na lata służby, o ile do innej służby miejskiej nie są zdolni. W razie użycia ich do innej, odpowiedniej służby miejskiej, czas do emerytury oblicza się w ten sposób, iż każdy rok służby, odbytej przy straży pożarnej, liczy się za $1\frac{1}{4}$ roku*).

§ 6.

Urzędnicy i słudzy gminy stoł. król. m. Krakowa, którzy dopiero po wysłużeniu lat 36 mają prawo do pobierania całej policzalnej płacy tytułem emerytury, a skończyli 60 rok życia i 30 rok służby, mogą być na własną prośbę przeniesieni w stały stan spoczynku bez potrzebnego w innych przypadkach udowadniania niezdolności do służby.

§ 7.

Urzędnikom i sługom gminy stoł. król. m. Krakowa, którzy do służby Gminy przejdą bezpośrednio ze służby rządowej lub autonomicznej w jednem z królestw i krajów reprezentowanych w Radzie Państwa, wlicza się do emerytury czas tej służby rządowej lub autonomicznej, który im według ustaw, przy tamtych władzach obowiązujących, policzonym być winien, do wymiaru emerytury przy przejściu w stan spoczynku. Policzenie to jednak nastąpi tylko wtedy, jeżeli urzędnicy ci i słudzy przynajmniej przez dziewięć lat w służbie gminy krakowskiej pozostawali, a nadto zapłacili składki emerytalne za lata poprzedniej służby rządowej lub autonomicznej w wysokości, przypadającej od pierwszej, płacy w służbie miejskiej pobieranej.

Utrata emerytury.

§ 8.

Urzędnik lub sługa gminy stoł. król. m. Krakowa traci emeryturę:

a) jeżeli dopuści się takiego czynu karygodnego, za który skazany wyrokiem sądowym, już według obowiązujących ustaw państwowych traci prawo do pobierania emerytury;

b) jeżeli prowadzi życie, publiczne zgorszenie wywołujące;

c) jeżeli w ciągu trzech lat od przyznania mu emerytury wykryto takie przekroczenie służbowe, któreby wykluczało przyznanie emerytury;

d) jeżeli przeniesieni w czasowy stan spoczynku, nie uczynią w przeciągu dni 30 zadość wezwaniu gminy do objęcia posady.

*) Uchwała Rady m. z dnia 24 stycznia 1895 r.

§ 9.

Jeżeli urzędnik lub sługa gminy stoł. król. miasta Krakowa przeniesiony został w czasowy stan spoczynku, a później powołany został napowrót do czynnej służby, natenczas z dniem otwarcia mu płacy zamkniętą zostanie wypłata emerytury.

§ 10.

Emerytura, nie podniesiona przez dwa lata z kasy miejskiej z winy pobierającego, przepada na rzecz funduszu emerytalnego.

Odprawa.

§ 11.

Urzędnicy i słudzy gminy stoł. król. m. Krakowa, których policzalny czas służby nie wynosi jeszcze całych lat dziewięciu, jeżeli występują ze służby Gminy nie w skutek dobrowolnego zrzeczenia się służby, lub w skutek oddalenia ze służby w drodze dyscyplinarnej, otrzymają odprawę jednorazową, która za okres służby aż do lat pięciu wymierza się w jednokrotnej, za okres służby, przenoszący lat pięć, w podwójnej kwocie płacy rocznej.

§ 12.

Urzędnik lub sługa gminy stoł. król. m. Krakowa, stale spensyonowany, może żądać takiej samej (§ 11) odprawy zamiast emerytury, jeżeli do niej ma prawo, a nawet jeżeli ją już pobiera; lecz w tym ostatnim wypadku należy strącić z odprawy te kwoty, które już pobrał tytułem emerytury.

B) Zaopatrzenie wdów po urzędnikach i sługach. — Odprawa. — Dodatek na wychowanie.

Wymiar pensyi wdowiej: *a)* po urzędnikach.

§ 13.

Wdowy po urzędnikach lub sługach gminy stoł. król. m. Krakowa, którzy mieli prawo do emerytury, albo ją pobierali, otrzymają pensyę wdowią, która wynosi dla wdów po urzędnikach:

V	rangi	służbowej	w kwocie	rocznej	3000	kor.
VI	„	„	„	„	2400	„
VII	„	„	„	„	1800	„
VIII	„	„	„	„	1400	„
IX	„	„	„	„	1200	„
X	„	„	„	„	1000	„
XI	„	„	„	„	800	„

Wdowy po urzędnikach gminy stoł. król. m. Krakowa, do pewnej rangi służbowej nie zaliczonych, a do emerytury według §§ 1 i 4 uprawnionych, pobierać będą tytułem pensyi wdowiej połowę płacy zmarłego małżonka, policzalnej do wymierzenia emerytury, najmniej zaś 800 koron rocznie.

b) Po sługach.

§ 14.

Wdowy po sługach gminy m. Krakowa, według §§ 1 i 4 do emerytury uprawnionych, pobierać będą tytułem pensyi wdowiej połowę płacy zmarłego małżonka, policzalnej do wymierzenia emerytury, najmniej jednak 400 kor. rocznie.

Termin wypłaty.

§ 15.

Pensya wdowia liczy się od dnia śmierci zmarłego urzędnika lub sługi i ma być wypłacaną w ratach miesięcznych z góry.

Utrata pensyi wdowiej.

§ 16.

Wdowa traci prawo do pensyi wdowiej:

a) gdy wyjdzie powtórnie za mąż;

b) gdy się dopuści jakiejkolwiek zbrodni, występku lub przekroczenia z chęci zysku pochodzącego, a za czyn ten karygodny skazaną została prawomocnie wyrokiem sądowym, który według obowiązujących ustaw państwowych pociąga za sobą utratę pensyi wdowiej;

c) gdy prowadzi życie niemoralne, publiczne zgorszenie wywołujące (§§ 509, 510, 512 ust. karnej);

d) jeżeli z mężem sądownie z własnej winy rozłączoną została;

e) jeżeli męża samowolnie opuściła;

f) jeżeli opuści dzieci niezaopatrzone.

§ 17.

Oddalenie urzędnika ze służby z powodu przekroczeń służbowych, o ile przekroczenie nie było popełnione z chęci zysku na szkodę gminy m. Krakowa, nie pozbawia żon prawa do zaopatrzenia, a dzieci prawa do dodatku na wychowanie.

Zaopatrzenie to, a względnie datek na wychowanie, wymierzone będzie od pierwszego dnia następnego miesiąca po oddaleniu urzędnika.

Jeżeli oddalony urzędnik otrzyma znów przy gminie krakowskiej, innym urzędzie lub instytucyi stałą posadę, wtedy wypłata zaopatrzenia żony lub datku na wychowanie ustaje.

Żonom lub dzieciom sług miejskich w wypadkach, w ustępie pierwszym powyżej przewidzianych, wypłaconą zostanie na raz jeden połowa rocznej płacy męża*).

Przywrócenie.

§ 18.

Wdowa, utracająca pensyę wdowią z powodu powtórnego zamęścia (§ 16 *a*), wraca do poboru pensyi wdowiej, jeżeli powtórnie owdowieje. Jeżeli atoli po drugim mężu nabyła prawa do pensyi wdowiej, natenczas fundusz emerytalny gminy m. Krakowa dopłacać jej będzie różnicę między poprzednią a ostatnią pensyą wdowią.

Odprawa.

§ 19.

Wdowa po urzędniku lub słudze gminy miasta Krakowa ma prawo otrzymać odprawę jednorazową:

a) jeżeli mąż nie miał prawa do emerytury z powodu braku wymaganych statutem niniejszym lat służby, a nie zastosowano do niego postanowienia wyjątkowego §§ 4—7 tego statutu;

b) jeżeli zawarła związek małżeński dopiero po spensyonowaniu męża, albo po 60 roku jego życia, a małżeństwo trwało przynajmniej lat cztery, lub krócej w tym wypadku, gdy pozostało z tego małżeństwa przynajmniej jedno dziecko;

c) jeżeli, tracąc pensyę wdowią z powodu powtórnego wyjścia za mąż, zażąda jeszcze przed zawarciem drugiego małżeństwa jednorazowej odprawy i zrzeknie się praw swoich, wypływających z § 18.

§ 20.

Wysokość odprawy wynosi w wypadku § 19 *a) b)* połowę ostatniej rocznej płacy, w wypadku zaś § 19 *c)* ostatnią całoroczną płacę zmarłego męża.

*) Uchwała Rady m. z dnia 21 kwietnia 1881 r.

Dodatek na wychowanie dzieci.

§ 21.

Na ślubne lub przez późniejsze zawarcie małżeństwa uprawnione dzieci urzędnika lub sługi gminy m. Krakowa, należy się wdowie od dnia śmierci męża, jeżeli sama ma prawo do pensyi wdowiej, dodatek na wychowanie, wynoszący bez względu na ilość dzieci, $1/5$ część pensyi wdowiej na każde dziecko niezaopatrzone, pod jej pieczą zostające, aż do ukończenia 24 roku życia lub aż do uzyskania wcześniej zaopatrzenia. Atoli dodatek na wychowanie jednego dziecka nie może przenosić kwoty 600 koron rocznie, a suma wszystkich dodatków na wychowanie nie może przenosić kwoty pensyi wdowiej.

Dodatek na wychowanie kiedy ustaje.

§ 22.

Dodatek na wychowanie ustaje:

a) jeżeli dziecko przekroczy wiek normalny, t. j. 24 lat;

b) jeżeli w razie śmierci matki otrzyma pensyą sierocińską (§ 23);

c) jeżeli otrzyma inne stałe zaopatrzenie lub dostateczne utrzymanie, a mianowicie:

aa) u dziewcząt, jeżeli zawrze związek małżeński;

bb) u chłopców, jeżeli wstąpi stale do służby wojskowej; — zresztą

cc) jeżeli wstąpi do zakonu, lub wogóle do stowarzyszenia duchownego, do zakładu wychowawczego lub humanitarnego; jeżeli uzyska miejsce fundacyjne lub funduszowe i tym sposobem wszystkie potrzeby dziecka zostaną pokryte;

dd) jeżeli uzyska stałą służbę publiczną lub prywatną z roczną płacą, przewyższającą pobierany dodatek na wychowanie;

ee) jeżeli odziedziczy lub nabędzie majątek, wystarczający na pokrycie wszystkich potrzeb dziecka.

Jeżeli matka traci prawo do pensyi wdowiej, czy to w skutek pójścia za mąż powtórnie, czy z innego powodu (§ 16), natenczas dzieciom należy się dalszy pobór dodatku na wychowanie, który wypłacać im będzie gmina na ręce wskazanej przez sąd nadopiekuńczy osoby.

Dzieci urzędników lub sług gminy m. Krakowa, które dla ułomności fizycznych lub umysłowych zapracować na siebie nie mogą, mogą otrzymać nawet po dojściu do pełnoletności dar z łaski, który Rada miasta stale lub czasowo wyznaczy.

C) Zaopatrzenie sierót.

Pensya sierocińska.

§ 23.

Sieroty, nie mające rodziców lub z takiemi na równi będące, o ile nie są zaopatrzone i nie skończyły jeszcze 24-go roku życia, mają prawo do pensyi sierocińskiej w kwocie, równej połowie pensyi wdowiej, jaką ich matka lub macocha pobierała, a względnie jaka w myśl §§ 13 lub 14 byłaby się jej należała.

Jeżeliby zaś suma normalnych dodatków na wychowanie, jaka stosownie do § 21 byłaby należała się matce, wynosiła więcej niż kwota pensyi sierocińskiej, w takim razie nadwyżkę asygnować należy jako dodatek do pensyi sierocińskiej z rozdzieleniem na głowy i z zastrzeżeniem, że wypłata tych kwot dodatku, na każdą sierotę przypadających, ustawać będzie w miarę kolejnego wychodzenia sierót z uprawnienia do poboru, a to dopóty, dopóki nadwyżka ta całkiem nie zniknie i nie pozostanie sama tylko pełna kwota pensyi sierocińskiej.

Pensya sierocińska łącznie z dodatkami nie może w żadnym razie wynosić więcej, niż pensya wdowia, należąca się w myśl §§ 13 i 14.

Pobór pensyi sierocińskiej ustaje.

§ 24.

Prawo do poboru pensyi sierocińskiej ustaje:

a) jeżeli dziewczyna wychodzi za mąż;

b) jeżeli sierota osiągnie lat 24;

c) jeżeli otrzyma zaopatrzenie w myśl § 22 lit. *c)*.

Utrata pensyi sierocińskiej.

Sierota traci prawo do pensyi sierocińskiej:

a) gdyby się dopuściła jakiejkolwiek zbrodni, występku lub przekroczenia z chęci zysku pochodzącego (§ 16 *b)*;

b) gdyby prowadziła życie niemoralne (§§ 509, 510, 512 ust. karnej).

Prawo sierót do odprawy.

§ 25.

Sieroty po obojgu rodzicach, pochodzące z prawego małżeństwa lub przez następne małżeństwo uprawnione, które nie przekroczyły lat 24, a są niezaopatrzone i nie mają prawa do pensyi sierocińskiej z powodu, że ojciec nie miał prawa do emerytury z braku policzalnej służby i niezastosowania §§ 4—7 niniejszego statutu, otrzymać mają jednorazową odprawę w wysokości trzechmiesięcznej ostatniej płacy ojca, do emerytury wliczalnej.

Odprawę tę należy podzielić w równych częściach między wszystkie dzieci niezaopatrzone, bez względu na to, czy pochodzą z jednego, czy z więcej małżeństw.

Wysokość sumy poborów zaopatrzenia wdów i dzieci.

§ 26.

Suma łączna bieżących normalnych poborów zaopatrzenia wdów i dzieci po urzędniku lub słudze gminy m. Krakowa, zmarłym w stanie spoczynku, nie może przewyższać emerytury zmarłego, a zarazem nie może w żadnym razie wynosić mniej jak 800 kor. dla wdów po urzędnikach, a względnie mniej, jak 400 kor. dla wdów po sługach

D) O kwartalnym datku pośmiertnym.

Prawo do kwartału pośmiertnego i jego wysokości.

§ 27.

Rodzinie (§ 28) urzędnika lub sługi gminy m. Krakowa, zmarłego w czynnej służbie lub w stanie spoczynku, należy się — niezawiśle od wszelkich innych ustawowych poborów zaopatrzenia — kwartał pośmiertny w potrójnej kwocie miesięcznej, którą zmarły pobierał w ostatnim czasie tytułem płacy lub emerytury.

§ 28.

Kwartał pośmiertny należy się wdowie, lub gdy jej niema, potomkom ślubnym zmarłego.

Jeżeli nie ma także potomków ślubnych, a inne osoby zdołają udowodnić, że pielęgnowały zmarłego przed śmiercią, lub że pokryły z własnych funduszów koszta pogrzebu, kwartał pośmiertny może być wypłaconym także tym osobom.

Asygnacya.

§ 29.

Prezydent miasta upoważniony jest do asygnowania w imieniu Rady miasta kwartału pośmiertnego w §§ 27 i 28 określonego. Asygnacya nastąpić winna bezzwłocznie.

E) Fundusz emerytalny.

Utrzymanie obowiązujących przepisów.

§ 30.

Postanowienia Rady miasta z dnia 3 lipca 1873 względem utworzenia funduszu emerytalnego dla urzędników i sług Magistratu krakowskiego, oraz poprawki, odnoszące się do §§ 2 i 4 tych postanowień ze względu na członków straży pożarnej, a uchwalone przez Radę miejską dnia 24 stycznia 1895 r., utrzymują się w swej mocy, atoli ze z mianą art. 2, który znosi się w dotychczasowej swej osnowie, a ma brzmieć jak następuje:

Art. 2.

Do funduszu emerytalnego miejskiego mają wpływać od d. 1 miesiąca, następującego po uchwaleniu statutu emerytalnego:

a) płace interkalarne etatowych urzędników i sług miejskich z potrąceniem wydatków na zastępców;

b) taksy służbowe, wynoszące $^1/_6$ część pierwszej etatowej płacy urzędnika lub sługi miejskiego, po potrąceniu 600 koron, zupełnie wolnych od taksy służbowej;

c) taksy służbowe od każdego podwyższenia płacy, wynoszące $^1/_6$ część różnicy między ostatnią a nowo przyznaną płacą.

Taksy pod *b)* i *c)* płatne będą w dwudziestu równych ratach miesięcznych. Należytości od dekretów nominacyjnych, uiszczone przez urzędników i sługi miejskie, mają być potrącone od powyższych taks;

d) opłaty po 3% od płac etatowych urzędników i sług miejskich z wyłączeniem wszelkich dodatków funkcyjnych. W czasie, wyznaczonym pod *b)* i *c)* do opłacania taks służbowych, nie uiszcza się tej 3% opłaty;

e) dary z łaski i zapisy, funduszowi emerytalnemu miejskiemu zrobione;

f) kary porządkowe, na urzędników i sługi miejskie orzekane.

F) Przepisy przejściowe i ogólne.

§ 31.

Statut emerytalny niniejszy nie stosuje się do urzędników i sług gminy miasta Krakowa, ani też do ich wdów i sierót, używających już zaopatrzenia z funduszów gminy.

Atoli kwoty zaopatrzenia dotychczasowych emerytowanych sług oraz wdów, tak po urzędnikach jak sługach gminy miasta Krakowa, które pobierają kwoty mniejsze od *minimum* w §§ 13 i 14 oznaczonego, dopełnia się do wysokości tegoż *minimum*, tj. 800 koron wdowom po urzędnikach, a 400 koron po sługach. W tym stosunku co wdowom, podwyższa się również emeryturę tym emerytom, których emerytura wynosi mniej aniżeli 800 koron.

Emerytury i pensye wdowie, dochodzące do tego *minimum* lub takowe przewyższające, tudzież zaopatrzenia, chociażby stałe, przyznane jako dar z łaski, pozostają bez zmiany.

Z wdowami i sierotami po tych urzędnikach i sługach gminy miasta Krakowa, którzy obecnie znajdują się w stanie spoczynku, postępować się będzie po ich śmierci według niniejszego statutu emerytalnego, o ile niniejszy statut zawiera korzystniejsze postanowienia, aniżeli statut dotychczasowy.

Roszczeń wdów i sierót po urzędniku lub słudze gminy m. Krakowa, ze statutu wynikających, nie wzrusza to, że urzędnik ten lub sługa skończył życie samobójstwem.

§ 32.

O ile dla poszczególnych urzędników i sług gminy m. Krakowa, obecnie w czynnej służbie pozostających, lub dla ich małżonek w razie owdowienia, tudzież dla ich dzieci, obowiązujące dotąd postanowienia są korzystniejsze, aniżeli te, które w niniejszym statucie emerytalnym w tej mierze są zawarte, utrzymują się w mocy tamte korzystniejsze postanowienia, z wyjątkiem postanowień, dotyczących opłat na fundusz emerytalny (§ 30).

Wszelkie inne przepisy emerytalne, dotychczas obowiązujące, znoszą się.

§ 33.

Statut niniejszy wchodzi w życie z pierwszym dniem miesiąca, następującego po uchwaleniu go przez Radę miejską.

§ 34.

Emerytury, pensye wdowie i sierocińskie, tudzież dodatki na wychowanie, wypłacane będą z góry drugiego dnia każdego miesiąca za kwitami, opatrzonymi poświadczeniem urzędowem, że osoba, dla której wypłata przeznaczona, żyje i pozostaje w niezmienionych stosunkach, i przy zachowaniu formalności, dla Kasy miejskiej i miejskiego Wydziału obrachunkowego przepisanych.

W razie śmierci emeryta w dniu pierwszym miesiąca, emerytura za ten miesiąc wypłaconą być ma rodzinie zmarłego na ręce wdowy, a jeżeli tej niema, na ręce opiekuna małoletnich dzieci. Jeżeli emeryt nie pozostawia wdowy, ani małoletnich dzieci, emerytura jego za ten miesiąc przypada na rzecz funduszu emerytalnego.

§ 35.

Jeżeli co do prawa poboru i co do wymiaru emerytury, pensyj wdowich i sierocińskich nie zachodzi żadna wątpliwość, może Prezydent miasta asygnować bezzwłocznie stosowną zaliczkę na rachunek tych poborów.

Postanowienie Rady miasta Krakowa

z dnia 3 lipca 1873

względem utworzenia funduszu emerytalnego

dla urzędników i sług Magistratu krakowskiego.

Art. 1.

Celem uwolnienia w przyszłości funduszu miejskiego od płacenia emerytur wysłużonym urzędnikom i sługom miejskim, oraz pozostałym po nich wdowom i sierotom, będzie ustanowiony oddzielny emerytalny fundusz miejski.

Art. 2).*

Do funduszu emerytalnego miejskiego mają wpływać od dnia 1-go lipca 1873 r.:

a) *płace interkalarne etatowych urzędników i sług miejskich, z potrąceniem wydatków na zastępców;*

*) Osnowa art. 2 została zmieniona postanowieniem § 30 Statutu emerytalnego miej. z dnia 3 kwietnia 1902 (obacz powyżej, kolumna lewa).

b) *opłaty wyrównywające jednomiesięcznej płacy, pobierane w 20 ratach miesięcznych od urzędników i sług miejskich, otrzymujących pierwszą etatową posadę przy Magistracie miasta Krakowa i zakładach miejskich;*

c) *jednorazowe opłaty od urzędników i sług miejskich etatowych, przy każdem podwyższeniu płacy etatowej wnoszone, w kwocie odpowiadającej różnicy pomiędzy ostatnią a nowo przyznaną płacą miesięczną;*

d) *opłaty po 2 proc. od pensyj etatowych urzędników i sług miejskich, z wyłączeniem wszelkich dodatków funkcyjnych;*

e) *dary z łaski i zapisy, funduszowi emerytalnemu miejskiemu zrobione;*

f) *kary porządkowe, na urzędników i sługi miejskie orzekane.*

Art. 3.

Fundusz ten będzie w kasie miejskiej administrowany przez komisyę, złożoną z Prezydenta miasta lub jego zastępcy, z radcy miejskiego, i najstarszego rangą urzędnika etatowego miejskiego i ma być uważany jako własność urzędników i sług miejskich tak w czynnej służbie, jak i na emeryturze zostających.

Art. 4.

Procenta od wpływów w art. 2 wyszczególnionych będą obracane na opłaty pensyj emerytalnych, a resztę dopłacać będzie fundusz miejski.

Komisya, funduszem emerytalnym administrująca, może jednak za zezwoleniem Rady miejskiej funduszu tego użyć na zabezpieczenie w Towarzystwach prywatnych renty lub kapitału po śmierci, lub po dojściu pewnego wieku urzędników Magistratu krakowskiego.

Art. 5.

Jeżeli fundusz emerytalny wzrośnie do wysokości, na opłacenie wszystkich pensyj emerytalnych wystarczającej, opłaty przez urzędników miejskich wnoszone, według potrzeby zmniejszone lub zniesione — jeżeliby zaś na nowo okazał się niedostatecznym, na nowo w miarę potrzeby zaprowadzone będą.

Art. 6.

Z powyższym terminem komisya, administrująca funduszem emerytalnym, wchodzi w prawo czynienia do Rady miejskiej wniosków względem wymiaru emerytur dla urzędników i sług miejskich, oraz dla pozostałych po nich wdów i sierót.

Art. 7.

Komisya administrująca obowiązaną jest składać corocznie Radzie miejskiej sprawozdanie o obrocie funduszu emerytalnego.

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.